

Hur löper Pilotprojekt Medborgarbudget på landsbygderna?

Som berättats i Ristaren nr 3-4/2021 är arbetet med Medborgarbudgeten i full gång. 60 kronor per boende, totalt 496 380 kronor är avsatt för Rasbo- och Vaksalabygderna. RiS har fått följande information från Uppsala kommun om vad som händer nu.

2018 inleddes det 5-åriga pilotprojektet Medborgarbudget. Syftet med projektet är att öka det lokala engagemanget och ge möjligheten för landsbygdsbor att påverka sin närmiljö och sin bygds utveckling.

Nu är det dags för omröstning i Vaksala- och Rasbobygderna. Invånarna i detta område har inkommit med drygt 160 förslag om hur medborgarbudgeten kan användas. Därefter har tjänstepersoner sett över hur genomförbara förslagen är i förhållande till budget, kommunens rådighet och redan pågående planer och projekt.

Många av förslagen har krävt att någon ansvarar för att skötseln av investeringen, vilket kräver att en förening axlar ansvaret eftersom driftkostnader inte är inkluderade i medborgarbudgeten. De lokala representanterna har varit med och bestämt hur pengarna ska fördelas inom sina respektive områden och bidragit med lokal kännedom om deras olika förutsättningar.

Den 8 november inleddes omröstningen av de 17 röstningsbara förslagen. Du kan se och rösta på de olika förslagen på www.uppsala.se/medborgarbudget, fördelade på norra och södra Rasbobygderna samt Vaksalabygderna. Där kan du också se vad de olika förslagen beräknas kosta. Röstningen pågår fram till och med 13 december, därefter utses de vinnande förslagen. Under

2022 förväntas själva genomförandet av de vinnande förslagen att gå av stapeln.

Tanken med projektet är att skapa ömsesidig förståelse, dels internt i Uppsala kommun kring vilka behov invånarna på landsbygderna har, dels för invånarna att få förståelse för kostnader av olika investeringar och vilken beslutsrätt kommunen har i olika frågor. Efter att pilotprojektet är avslutat kommer projektets helhet att utvärderas för att vidareutveckla arbetet med lokalt inflytande.

Mer om Uppsala kommuns arbete med landsbygdsfrågor kan du hitta på www.uppsala.se/landsbygd.

Utegym, lekplats eller boulebana? Var med och rösta

Just nu pågår omröstning om utvecklingen i Rasbo och Vaksala.

www.uppsala.se/medborgarbudget

PS. Rösta senast 13 december.

Kerstin Gauffin
Strategisk samhällsplanerare –
landsbygdsstrateg Uppsala kommun

RiS ordförande har ordet

Regionala bredbandsstrategin

Som många av oss vet så är inte bredbandsutbyggnaden på långa vägar klar, vilket är en bromskloss för småföretagare och utveckling av landsbygden. Medvetenheten om det gör att nu när den regionala utvecklingsstrategin (RUS) har skrivits om, har Region Uppsala fått ta fram en egen strategi för bredband. Här har jag skrivit ner hur det ser ut och vilka planer som finns, det jag tittat närmare på är vad de säger om landsbygden, det vill säga utanför tätort och småorter.

2019 hade cirka 48% 100 mb-förbindelse och 2020 hade cirka 62% av hushållen det. För att hela länet ska ha tillgång till snabbt bredband till 2025 håller man på att ta fram förutsättningarna för en långsiktig bredbandsutbyggnad. Representant för Uppsala kommun är Kerstin Gauffin, för regionen Sofia Millbert och för länsstyrelsen Karin Svanäng.

RiS arbetsdag

Den 11 september hade vi en arbetsdag på Nortuna gård som ligger vid Tensta kyrka i Vattholma. Ett mycket fint och rogivande ställe där vi arbetade fram vad vi ska jobba med fram till årsstämman i vår. I januari ska vi ha en temakväll om väg 288 (se egen artikel) och lite annat smått och gott som vi presenterar längre fram.

Förutom att man kan hyra in sig på Nortuna gård för olika aktiviteter, så är Nortuna Ostindiska Museum mycket sevärt. Det skildrar det spännande skede i svensk historia under perioden 1731–1813 då ostindiefararna gick till Kina.

Vår redigerare slutar

Mia Rosendahl slutar att redigera vår skrift Ristaren och därför söker vi en som kan göra detta jobb. Skriften kommer ut 5-6 gånger om året och hon har, efter att vår redaktör sammanställt ett redigerat manus, jobbat med layout och färdigställande av tryckunderlag m m i programmet Adobe InDesign (andra likvärdiga finns säkert). Bilder har hon redigerat och konverterat till 4-färg (CMYK) i PhotoShop. Självklart utgår ersättning. Har du kunskaper och vill hjälpa oss hör av dig till mig på birgitta@lbrupsala.se

Inför RiS årsstämman 2022

RiS årsstämma ska hållas i mars månad. Vid den senaste stämman deltog många på Zoom utöver ett begränsat antal närvarande, beroende på gällande restriktioner. Kommande stämman hoppas vi kunna genomföra på ett normalt sätt, mer om detta i kommande nummer.

RiS inbjuder härmed alla att nominera mottagare av utmärkelsen Årets Ristare, som ska ges till en person som gjort särskilt goda insatser för bygden och de boende.

Förslag med motivering sänds till RiS ordförande Birgitta Elfving, e-post birgitta@lbrupsala.se

RiS behöver också nya styrelseledamöter. Du som vill delta i vårt arbete och verkligen göra något bra för din bygd, anmäl ditt intresse till valberedningens sammankallande, Ann-Charlotte Björklund, e-post lotta.bjorklund@telia.com

RiS styrelse

Stickcafé förenar nytta med nöje

Under trevliga former och glatt prat träffas ett femtontal kvinnor från Rasbo med omnejd varannan onsdag för att sticka. Det blir tröjor, mössor, sockor och filtar som sedan lämnas till Öppen hand i Alunda. Via dem går allt vidare till olika hjälpprojekt i världen.

Det hela började med att Röda korset i början av 80-talet startade en sygrupp som började tillverka koftor, skjortor, trosor och filtar som blev till babypaket. Dessa skickades till en uppsamling i Halmstad. Därifrån sändes paketen ut till behövande i världen.

När Birgitta Olsson 1993 tog över gruppen från Barbro Modéer gick man över till att sticka olika plagg. Garnerna får de bland annat från privatpersoner. Birgitta tog kontakt med Öppen hand och frågade om de ville ta emot de stickade alstren. De tackade glatt ja. Stickade plagg är väldigt uppskattade av dem som får ta del av hjälpsändningarna.

I april varje år lämnar stickkaféet över sina alster. Första gången lämnades 144 plagg. Antalet har ökat år för år. Den senaste överlämningen bestod av 1201 olika stickade plagg som tillverkats under höst och vår –20/21.

Gemenskapen på stickkaféet är minst lika viktig som att tillverka något. Det har ingen betydelse hur mycket du som deltagare stickar, två par sockor är lika mycket värda som 25 tröjor.

Vill du veta mer, ring Birgitta Olsson 018-36 54 01

*Välkommen att sticka med oss!
Kerstin Karlsson*

Ny toalett- och förrådsbyggnad vid Rasbokils hembygdsgård

Ända sedan mitten av 2017 har styrelsen för Rasbokils Hembygdsförening diskuterat, planerat, bidragsansökt och slutligen under 2021 påbörjat byggnation av en toalett- och förrådsbyggnad på vår tomt i Kölinge.

Sedan bidrag beviljats av Länsstyrelsen att vi får utnyttja maximalt 300 000 kronor ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling kunde bygget igångsättas under våren 2021. Senast den 30 november skall bygget vara klart och godkänt för användning. Vi kommer att återkomma med ett fylligare reportage från den kommande ”insittningen”. Styrelsen får härmed tacka alla hantverkare, entreprenörer och bidragsgivare som på olika sätt bidragit till att byggnaden kommit på plats.

Dag Zetterling

Tuna höstmarknad 2021 – en återkomst

Många säljare och besökare på Tunatorget

Tuna Höstmarknad är tillbaka efter en återhållsam pandemitid! Den 7 oktober öppnade vi på nytt för handel, information, utställningar, aktiviteter och trevliga möten på Tunatorget. Vi uppmanade dock till fortsatt försiktighet och trygga avstånd. Handsprit fanns utställt väl synligt på flera ställen, men i stort sett kändes det "som förr" och antalet besökare överträffade våra förväntningar. Uppemot 1000 personer besökte marknaden under de fyra timmar vi höll igång. Och det fanns något för alla åldrar!

Som innan pandemin fanns hantverk, grönsaker, planter, skinn av olika slag, honung, sylt m.m. till salu. Hassan erbjöd extrapriser i Tuna Lanthandel. Elever från Tuna skola – med stöd av föräldrar – sålde korv med bröd (9:orna) och kaffe/te med hembakt bröd (8:orna). Den oväntade tillströmningen av besökare gjorde tyvärr att korven tog slut redan innan kl. 12.

Nytt för året var författarmöte (Ulrika Amador) och bokförsäljning i Servicelokalen, försäljning av konstglas, tavlor och trädgårdsdekorationer. Pontus Gunnarsson från Upplandsbygd deltog och berättade om intressanta projekt på landsbygden. Vårt eget hållbarhetsprojekt "Tunatorget – en mötesplats för alla" är ett sådant, där vi under hösten hoppas kunna färdigställa frisbeebanan med hjälp av frivilliga i bygden. Vill du hjälpa till? Kontakta i så fall vår ordförande **Robert Eriksson på Nyvalla Lantbruk, tel. 0703-133115.**

Aktiviteter erbjöds i form av tipspromenad utmed motionsspåret, demonstration av tjärbränning i tunna (Olands Hembygdsgille) och frisbeegolf på "kortbanan" i närheten av idrottsplanen. Information gavs om Uppsala kommuns satsning på Medborgarbudget i vår del av kommunen. Rasbo pastorat informerade om sina aktiviteter och samtidigt hade Tuna kyrka öppet hus. Inventarierna visades och tillfälle gavs till ett besök i klockstapelns torn.

Affären i Tuna är mycket viktig för bygden. Föreningen Tunatorget har tillsammans med lokalägaren

Annahus-Tunastugan funderat på olika lösningar för framtiden den dag Hassan beslutar sig för att gå i pension. Hassan vill själv gärna hitta någon som kan ta över hans rörelse, men för bygdens bästa behövs också ett "nytänk" kring affären. Ett förslag i syfte att förbättra lönsamheten är att bilda en ekonomisk förening. Ett annat är att kontakta en befintlig affärskedja som erbjuder olika servicenivåer. Bättre annonsering, bredare utbud, ytterligare serviceslag förutom paketutlämning – många goda tankar finns.

Är du själv en person – eller känner du någon i bygden – som skulle kunna tänka sig att bli handlare i Tuna? Att vara handlare är i mångt och mycket en "livsstil" som kräver både iderikedom och handlingsförmåga. Självklart behövs det ett eget "driv", men också en vilja att kunna samverka med och ta stöd av andra aktörer i branschen. Hör av dig till Hassan eller till föreningen Tunatorget om du har egna idéer kring framtidens affär i Tuna.

Sist men inte minst hade vi bjudit in till utställning av A-traktorer, där ungdomar från trakten fick visa och berätta om sina "klenoder". Marknadsbesökarna kunde också rösta om det finaste fordonet. Att ryktet spritt sig och att intresset var stort stod klart då första pris gick till Rasbo (William Hultqvist), andra till Tuna (Elias Forsberg) och tredje till Alunda (Isabelle Berglind). Så roligt att få dessa ungdomar med "på tåget" – det bådar gott för framtiden.

Föreningen Tunatorget tar med glädje emot nya medlemmar. Årsavgiften är 50 kr per person eller 100 kr för familj på samma adress. Just nu gäller betalningen för resten av 2021 samt hela 2022. Avgiften sätts in på **pg 951796-2, bg 5375-2085 eller Swish: 1233235678. Ange namn och e-postadress.**

Tipspromenaden var öppen för både barn och vuxna. I barnklassen fick vinnarna välja bland fina saker som skänkts till Tunatorget och där tog syskonen Khouri från Tuna första pris. Första och andra pris för vuxna bestod av presentkort i Tuna Lanthandel och dessa vanns av Torbjörn och Yvonne Söderlund från Alunda. Grattis till alla vinnare!

Nu ser vi fram emot Tuna Vårmarknad som planeras äga rum i maj 2022. Då vill vi på nytt fylla torget med trevliga säljare, spännande aktiviteter och glada besökare. Varmt välkomna till Tunatorget!

*För föreningen Tunatorget
Rut Boström*

Tre nöjda pristagare – William, Elias och Isabelle – tar emot sina pris av Sivert Nordstrand

RiS inbjudan till temakväll om väg 288

**Välkommen till en temakväll om väg 288
onsdagen den 26 januari 2022 kl. 18.00 i
Rasbo församlingshem, Gåvstavägen 3.**

**Vi tar upp frågor kring pendlarparkering, kollektivtrafiken,
farliga korsningar och cykelväg.**

Rasbo i Samverkan har ett flertal gånger uppvaktat både Kommunen och Regionen om behovet av särskilda pendlarparkeringsplatser. På kommunens hemsida finns i en särskild skrivelse vikten av att pendlarparkeringar finns på platser där man enkelt kan byta från bil till annat trafikslag. Där beskrivs också att parkeringarna skall vara avgiftsfria.

En lista har upprättats där man kan läsa var i vårt område det finns särskilda p-platser. Då vi inte kan se att dessa platser är särskilt anvisade som pendlarparkering har vi börjat efterfråga vad som gäller, om avtal finns mm. Förfrågan gjordes för ett tag sedan. Vid skrivande stund har inget svar kommit till oss. Nu gör vi ett nytt försök att få klarhet i vad som gäller.

Vi har bjudit in en panel från Region Uppsala och Uppsala kommun som först kommer att presentera hur de ser på frågorna för vi sedan får möjlighet att ställa frågor till dem.

Vi bjuder på soppa med tillbehör.

Varmt välkomna önskar styrelsen för Rasbo i Samverkan

Lars-Erik Karlsson prisad för sin kulturgärning

Ristaren har i nummer 5/2019 skrivit om Lars-Erik Karlssons nya bok "Från forntid till nutid i Rasbo". Nu har han fått ett mycket fint pris för sitt författarskap och kulturgärning.

Kunglig Gustav Adolfs Akademien för svensk folk-kultur, som instiftades av Gustav II Adolf, har beslutat att tilldela Lars-Erik Karlsson ett pris på 50 000 kronor från Anders Diös fond för svensk hembygdsforskning med följande motivering:

"Lars-Erik Karlsson, Uppsala, för hans mångåriga arbete med att sprida kunskap om Rasbo äldre bebyggelse och samhälle, nyligen sammanfattat i översiktsverket Från forntid till nutid i Rasbo."

Utdelningen av priset sker vid akademiens högtidssammanträde som på grund av pandemin skjutits fram till våren 2022. RiS gratulerar Lars-Erik till det fina priset och ser fram emot ännu fler intressanta verk i hans stora produktion.

RiS styrelse

Naturreservat invigdes av landshövdingen

Ristaren har i nummer 2/2020 skrivit om Älvgärde naturreservat som ligger i Rasbo, nordost om Uppsala. Nu har det invigts av landshövdingen. En ny vandringsstig och parkering ska göra det lättare att ta sig ut i området.

Invigningen av reservatet är en del i Länsstyrelsens arbete för att göra området mer tillgängligt för besökare. Landshövding Göran Enander var på plats för att hålla i invigningen.

– Skyddade områden är en resurs för friluftslivet. Älvgärde är ett fint exempel på hur vi som förvaltare, med relativt enkla medel, kan underlätta för besök i naturen, säger han i ett pressmeddelande.

Naturreservatet bildades 2019 och bjuder på natur med åkrar och betesmarker, men även skogsbryn med grova ädellövträd. Här finns flera sällsynta arter.

På området kommer vandringsstigar märkas ut och det kommer finnas parkering och eldplatser tillgängliga.

För mer information om Älvgärde naturreservat, gå in på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/uppsala/besoksmal/naturreservat/alvgarde, du kan även söka på länken www.naturkartan.se/sv/uppsalalan/alvgarde där det också finns en karta över området.

Camilla Westerlund

Vad är "Önskeambulansen"?

Önskeambulansen är en ideell förening som har till ändamål att förbättra livskvaliteten för svårt sjuka och personer med funktionsnedsättning genom att erbjuda transport och stöd efter den enskildes behov.

De vill i möjligaste mån kunna tillmötesgå en persons önskemål om någon aktivitet. Det kan exempelvis vara en utflykt eller en resa till något önskat resmål. Detta gäller endast sådana situationer som inte ingår i den offentliga sjukvårdens åtaganden.

Föreningen som är en volontärverksamhet drivs med hjälp av gåvor, sponsorer och ideella insatser. Är du intresserad av att veta mer om önskeambulansen, önskar du bli medlem, eller har frågor om medlemskap, kontakta dem på telefon 0709-390 248 eller per e-post: info@onskeambulansen.com. Det går utmärkt att Googla på Önskeambulansen så får man svar på det mesta. Det finns också en Uppsala-avdelning som du når på www.onskeambulansen-uppsala.se.

Rasbokils Hembygdsförening

Julstämning i Hembygdsgården med Lilljul (jultallrik)

Lördag 4 december kl. 17.00

Anmälan till Maj-Lis 070-55 422 72

Adventsfika

Söndag 5 december kl. 14 till 17.

Kom och fika i gammaldags miljö!

Verksamhet 2022

Nästa år hoppas vi kunna hälsa er alla varmt välkomna till bl.a. Nationaldag vid Bygdegården och Midsommarfirande vid Hembygdsgården.

Se gärna vår hemsida www.hembygd.se/Rasbokil

Styrelsen

Julmarknad den 5 december vid Rasbokils Hembygdsgård i Kölinge

Ja, vi har i år flyttat vår julmarknad till den 5 december, kl 13.30 och bytt plats, men som vanligt hittar du/ni de populära granbockarna, dörrkransar, hembakat bröd, lotterier mm.

Hoppas ni alla hittar till Rasbokils Hembygdsgård.

Varmt välkomna önskar
Rasbokils Centerkvinnor

PRO Rasbo - Rasbokil

önskar sina medlemmar en riktigt
GOD JUL och GOTT NYTT ÅR!

Vårens program

13/1 Grötfest och vi dansar ut julen.

10/2 Årsmöte, Mattias Jansson står för underhållningen.

10/3 Roslagens dragspelsklubb gästar oss.

7/4 Besök av Funbo plantskola, som pratar växter, hemodling m.m.

13/5 Silllunch med allsång, distr.ordf Bo Andersson gästar oss.

2/6 Bilrally, start och mål vid Bygdegården, Rasbokil (mer info senare).

Hjärtligt Välkommen till alla aktiviteterna.
Styrelsen

Barnfest med julgransplundring

Söndagen den 16 januari kl 13.00

är du/ni varmt välkomna till Rasbokils Bygdegård i Tibble att dansa ut julen!

Vi fikar, dansar kring granen och väntar på tomten och så klart blir det gottepåsar till alla barnen.

Välkomna!
Rasbokils Centerkvinnor

Stavby Bio –

kommande filmer från 5/12 – 16/1

Söndag 5/12 kl. 14.00

"Encanto" (Sv. tal)

Komedi, Animerad familjefilm

Åldersgräns ej bestämd, 1 tim 39 min,
inträde 80 kr.

Söndag 12/12 kl. 19.00

"Coda" (Sv. text)

Drama, Romantik

Barntillåten, 1 tim 51 min, inträde 100 kr.

Söndag 26/12 Annandagen kl.14.00 och kl. 19.00
samt tisdag 28/12 kl.19.00

"Tills solen går upp" (Sv. text)

Drama, Komedi åldersgräns ej bestämd,
1 tim 47 min, inträde 100 kr.

Skådespelare: Mikael Persbrandt, Helen Sjöholm,
Peter Dalle, Björn Gustafsson m.fl.

Regi: Peter Dalle.

Tisdag 28/12 kl. 14.00 och torsdag 30/12 kl 14.00

"Bamse och vulkanön" (Sv. tal)

Animerad familjefilm, Barnfilm, åldersgräns ej be-
stämd, längd info saknas, inträde 80 kr.

Torsdag 30/12 kl. 19.00

"Utvandrarna" (Sv. text, Sv tal)

Drama

Åldersgräns ej bestämd, längd info saknas, inträde
100 kr. Skådespelare: Gustaf Skarsgård, Lisa Car-
lehed, Tove Lo m.fl.

Söndag 16/1 kl.19.00

"Jag är Zlatan" (Sv. text)

Från 7 år, 1 tim 42 min, inträde 100 kr.

Vi tar emot kontanter, kort och Swishbetalning.
Mer info om filmerna samt trailers och förköp av
biljetter, gå in på hemsidan www.stavby.se.

Barnfest i Stavby Trettondag Jul

6 januari kl.13.00

är det barnfest i Stavby bygdegård.

Kort julandakt, servering, lotteri,

dans kring granen,

tomten kommer med gottepåsar.

Varmt välkomna önskar

Stavby bygdegårdsförening, Stavby 4 H samt

Stavby församling

Rasbokils Nya Bygdegårdsförening

önskar er en riktigt God Jul och

ett gott slut på 2021!

Vi hoppas på en härlig vinter vid bygdegården
med skridskoåkning på den upprustade rinken
och skid- och pulkaåkning i området.

Styrelsen välkomnar er till årsmöte

söndag 13 februari klockan 15.00

i bygdegården med fika och ett föredrag och
diskussion om vårförberedelse och vårarbete i
trädgården med Trädgårdsmästare
Tina Ahlström.

Tack till alla er som engagerar, stöttar, hyr och
besöker bygdegården!

Ni bidrar till en levande bygd.

Följ Rasbokils Nya Bygdegårdsförening på
Facebook eller besök hemsidan

www.bygdegardarna.se/rasbokil för aktuell
information om evenemang och priser
för uthyrning.

Med vänlig hälsning,
Styrelsen för Rasbokils
Nya Bygdegårdsförening

God Jul & Gott Nytt År
önskar Redaktionen

Nästa nummer manusstopp 23 januari, utgivning 14-15 februari.

Ansvarig utgivare: Birgitta Elfving, birgitta@lbruppsala.se

Redaktör Staffan Björklund, ristaren@rasbo.org • Redigering/layout: Mia Rosendahl, mia.r@telia.com

Bli medlem i RiS: 50 kr per person till PG 195883-4. OBS! Ange namn och telefon!

i samverkan med

